

Programma van maatregelen:

Lot - Jachthaven

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen.

Gemotiveerd advies

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek (projectcode 2016F181), landschappelijk booronderzoek (projectcode 2016H77) en proefsleuvenonderzoek (projectcode 2016I187) blijkt geen verder archeologisch vooronderzoek nodig.

Het uitgevoerde bureauonderzoek wijst voor het terrein op een hoog archeologisch potentieel. Landschappelijk gezien is het terrein gelegen op een locatie die gekenmerkt wordt door een laaggelegen terrein, waarvan de ondergrond bestaat uit fluviatiele afzettingen. De bodem bestaat uit een zeer natte leembodem en in het oosten van het onderzoeksgebied is sprake van opgehoogde kunstmatige gronden. Een dergelijke afdekking kan zorgen voor een beschermende buffer waaronder het bodemarchief goed bewaard blijft. Het terrein is gelegen in de nabijheid van droge leembodems.

Dit soort overgangszones op de rand van beekvalleien had omwille van bodemkundige en landschappelijke kenmerken een hoge aantrekkingskracht op de mens in het verleden. Omdat beekdalen op een andere manier gebruikt werden dan de hoger gelegen droge gronden zijn ook de overblijfselen er van een andere aard. Ze zijn vaak gevrijwaard gebleven van grootschalige ontgrondingen, egalisaties en modern agrarisch grondgebruik. Het onderzoeksgebied lijkt in het verleden steeds in gebruik geweest als grasland en/of akkerland. In het zuidwesten van het onderzoeksgebied bevindt zich wel nog historische bebouwing. Deze is te zien vanaf de Atlas der Buurtwegen en verdwijnt ten laatste omstreeks het midden van de 20ste eeuw.

Tijdens het landschappelijk bodemonderzoek toonden boringen een goed bewaarde bodemopbouw. Globaal werd op het terrein een bodemopbouw vastgesteld die bestaat uit een Ap horizont (ploeglaag) en een Cg horizont. In de Cg horizont werd een verder onderscheid gemaakt. Boven de löss bleek namelijk een jong colluviumpakket afgezet. Op basis van baksteenspikkels en steenkoolbrokjes is dit colluviumpakket te dateren in de nieuwe tot nieuwste tijd. Gemiddeld bevindt de onderzijde van het colluvium zich op een diepte tussen 60 en 90 cm onder het maaiveld. Het is de vraag of hier de resten van een spoor aangeboord zijn, dat verband houdt met de historische bebouwing die te zien is op de Atlas der Buurtwegen. De boring bevindt zich vlakbij de historische bebouwing.

In enkele boringen werd verder de aanwezigheid van een begraven A horizont vastgesteld. Het gaat om de vaststelling van een Ab horizont in boringen 2 en 4. De Ab horizont is ca. 15 cm dik en bevindt zich in boring 2 tussen 45 en 60 cm onder het maaiveld en in boring 4 tussen 65 en 80 cm onder het maaiveld. De Ab horizont lijkt gevormd in de onderzijde van het colluviumpakket en is daardoor te dateren in de nieuwe tot nieuwste tijd. De datering wordt bevestigd door de vaststelling van baksteenspikkels, steenkoolbrokjes en houtresten in de Ab horizont van boring 2. In de overgang van de Ab horizont naar de onderliggende Bwt horizont in boring 4 werd echter een wandfragment handgevormd aardewerk vastgesteld, waarvan verder weinig gezegd kan worden omdat het zo klein is. Het is relatief dun, wat eerder lijkt te wijzen op een datering in de ijzertijd tot Romeinse periode.

Omdat het gevonden is in de overgang van de Ab horizont, dat vermoedelijk gevormd is in het colluvium, naar de Bwt horizont, is de precieze betekenis ervan moeilijk uit te maken. Mogelijk is de scherf afkomstig uit het onderzoeksgebied zelf, maar door de vondst ervan aan de onderzijde van het colluvium is niet uit te sluiten dat de scherf oorspronkelijk afkomstig is van een van de naastgelegen terreinen.

Het landschappelijk booronderzoek toont aan dat binnen het onderzoeksgebied archeologische sporen bewaard kunnen zijn. Gezien de aanwezigheid van een pakket jong colluvium dat de Bwt of C horizont afdekt, worden geen steentijd artefactensites die in situ bewaard zijn, verwacht.

Het proefsleuvenonderzoek heeft de informatie uit het bureauonderzoek en het landschappelijk bodemonderzoek kunnen aanvullen en bijstellen. Het is duidelijk dat op het terrein archeologische sporen aanwezig zijn uit de nieuwste tijd, resten van de 19de-eeuwse historische bebouwing en oudere archeologische sporen uit de ijzertijd en de Romeinse tijd, met name kuilen, een mogelijk (brandresten)graf en een greppel. Alle vastgestelde archeologische sporen werden tijdens het proefsleuvenonderzoek reeds voldoende onderzocht. Bijkomend onderzoek van de sporen en de zones tussen de proefsleuven betekent slechts een beperkt potentieel op kennisvermeerdering.

Omwillen van het lage potentieel op kennisvermeerdering kan besloten worden dat geen opgraving of ander bijkomend onderzoek noodzakelijk is. De inspanning en kostprijs van een opgraving weegt niet op tegen het lage potentieel op kennisvermeerdering. Het archeologische ensemble aangelegd tijdens het proefsleuvenonderzoek was beperkt, waardoor tijdens de uitwerking ervan reeds voor een uitgebreide verwerking geopteerd is.

Met betrekking tot het kanaal is de kenniswinst die archeologisch onderzoek kan opleveren slechts beperkt, omdat het oorspronkelijke kanaal op enige afstand van het onderzoeksgebied gelegen was. Het is pas in de jaren '20 van de 20ste eeuw, toen het kanaal verbreed werd, dat het terrein langs het kanaal kwam te liggen.

Omwillen van de afwezigheid van een potentieel op kennisvermeerdering worden de punten 7° en 8° van de Code van Goede Praktijk 12.5.1.3 niet verder uitgewerkt.

Naar aanleiding van het bureauonderzoek zijn geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgesteld.